

Σημ. Τὴν ματαίαν καὶ ἄγονον τούτων προσηλυτοθηρίαν, ὡς εἰ-
κὸς, μιμούμενοι καὶ οἱ Διαμπτυρόμενοι Ὀλλανδοὶ ἤθελον νὰ συ-
στήσωσι τοιαῦτα Φροντιστήρια, εἰς τοῦτο ὁμῶς Γεράσιμος ὁ Πα-
τριάρχης Ἀλεξανδρείας (1622) ἀπαντῶν πρὸς Ἀντώνιον τὸν Σιγῆρον
καὶ Κορνήλιον τὸν Χάγαν, ἔλεγε· « Περὶ δὲ τῶν Φροντιστηρίων, φημί,
ἂν μὲν οἶδν τε ἢ τούτοις ἐπιστατεῖν ὀρθοδόξους παιδοτρίβας καὶ
γυμναστὰς εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς δόγματα, καλὸν ἢ ἐπίνοια· ἄλλως δὲ
καὶ ἐνὸς μόνου ἑτεροδόξου διδάσκειν ἐν τούτοις ἐπαγγελιομένου,
οὐ δέχομαι· κρείττων γὰρ μετ' εὐσεβείας ἀμαθία, ἢ ὡς τὰ πολλὰ
ὁ κατὰ Θεὸν συνέζευκται ζῆλος, ἢ ἐπιστήμη μετὰ δυσσεβείας καὶ
Θεοῦ ἀπαλλοτριούσα, ἣν οἱ ἔχοντες πολλὰς κατὰ τὸ λόγιον δαρή-
σονται » ¹. Καὶ οἱ τῆς Ἀγγλίας βασιλεῖς περὶ τὴν ἐσχάτην τῆς ΙΖ'
ἑκατονταετηρίδος δεκαετηρίδα ὅμοιον συνεστήσαντο Φροντιστήριον,
ὡς καὶ πρότερον (1210) ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Φίλιππος Αὐγούστος
τὸ Κωνσταντινουπολιτικὸν Φροντιστήριον ². Ἐν τοῖς τοιούτοις τοῦ
προσηλυτισμοῦ ἐργαστηρίοις οἱ ὁμογενεῖς Ἑλληνοπαῖδες πολλὰ ὑφί-
σταντο, ὡς μαρτυρεῖ Ἀλέξανδρος ὁ Ἑλλάδιος· « Οἱ ἐν Ὄξωνίᾳ καὶ
Παρισίοις καὶ Ἀμστελοδάμῳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης πρὸς
ἐκπαίδευσιν ἀποδημοῦντες Ἑλληνοπαῖδες μυρίαὶ περιεστοιχοῦντο
παγίσι, περὶ ὧν γράφας ὁ μακαρίτης Ἀναστάσιος ὁ Νουσσαῖος οὐκ
ἐδημοσίευσεν τὰ γραφέντα *πειθαγαγκασθεῖς* ³. Ὅτι δὲ ὡς τὰ πολλὰ
μάτην ἠγωνίζοντο, μαρτυρεῖ καὶ τὸ τοῦ στερέβου τοῖς πατρώοις
Φραγκίσκου τοῦ Προσαλέντου, κατὰ τοῦ ἐν Ὄξωνίᾳ ἰδίου διδασκά-
λου Βενιαμὴν Οὐδρῶφ γράψαντος (1706) ⁴.

ἐπιτηδείως ὧδε: « (αἱ ψευδολογίαι καὶ ἡ ἀκρίσια του) μενέτωσαν εἰς τεκμή-
ριον τοῦ φαύλου χαρακτήρος ἀνθρωπίσκου, ὅστις ἀποσκιρτήσας ἀπὸ τῶν πα-
τρῶν δογμάτων ἔστησε πρὸς αὐτὰ χαλεπώτατον πόλεμον ἐπὶ χαμερπετῶν
τῶν Λατίνων κολακείᾳ » Ἑλληνομν. Β', 99.

(1) Σοφ. Κ. Οἰκονόμου Ἀπαριθμησις τῶν ἀπὸ τοῦ 1487 — 1825 ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ πατριαρχευσάντων ἐν Πανδ, ΙΔ', 597.

(2) Φιλίστορ. Β', 58. Σοφ. Κ. Οἰκ. περὶ Φραγκίσκου τοῦ Κόκκου σελ.
19 ἐν Σημ. Βρετοῦ Α'. 240.

(3) Status praesens etc. σελ. 328.

(4) « Ὁ αἰρετικὸς διδάσκαλος ὑπὸ τοῦ Ὀρθοδόξου μαθητοῦ ἐλεγχόμενος.